

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 91/17
Luxembourg, 6. september 2017

Sodba v združenih zadevah C-643/15 in C-647/15
Slovaška in Madžarska/Svet

Sodišče je zavrnilo tožbi Slovaške in Madžarske zoper začasni mehanizem za obvezno premestitev prosilcev za azil

Ta mehanizem dejansko in sorazmerno prispeva k temu, da lahko Grčija in Italija obvladujeta posledice migracijske krize iz leta 2015

Svet Evropske unije je v odgovor na migracijsko krizo, ki je Evropo zajela leta 2015, sprejel Sklep¹, da bi Italiji in Grčiji pomagal pri obvladovanju množičnega prihoda migrantov. Ta sklep določa premestitev 120.000 oseb, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, iz teh dveh držav članic v druge države članice Evropske unije v dveh letih.

Izpodbijani sklep je bil sprejet na podlagi člena 78(3) PDEU, ki določa, da „[v] primeru izrednih razmer v eni ali več državah članicah zaradi nenadnega prihoda državljanov iz tretjih držav lahko Svet na predlog Komisije sprejme začasne ukrepe v korist zadevnih držav članic. Svet odloča po posvetovanju z Evropskim parlamentom.“

Slovaška in Madžarska, ki sta tako kot Češka republika in Romunija v okviru Sveta glasovali proti sprejetju tega sklepa,² Sodišču predlagata razglasitev ničnosti tega sklepa, pri čemer navajata razloge, s katerimi naj bi se dokazalo, prvič, da so bile pri sprejemanju tega sklepa storjene procesne napake oziroma da je bil sprejet na napačni pravni podlagi in, drugič, da ta sklep za rešitev migracijske krize ni niti primeren niti nujen.

Poljska je med postopkom pred Sodiščem intervenirala v podporo Slovaški in Madžarski, Belgija, Nemčija, Grčija, Francija, Italija, Luksemburg, Švedska in Komisija pa so intervenirale v podporo Svetu.

Sodišče je s sodbo, ki jo je izdalo danes, tožbi, ki sta ju vložili Slovaška in Madžarska, zavrnilo v celoti.

Najprej, Sodišče zavrača trditve, da naj bi bilo treba uporabiti zakonodajni postopek,³ ker člen 78(3) PDEU določa, da se je treba, kadar se sprejema ukrep na podlagi tega člena, posvetovati z Evropskim parlamentom. Sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da se lahko zakonodajni postopek uporabi le, če se določba Pogodb nanj izrecno sklicuje. Člen 78(3) PDEU pa ne vsebuje nobenega izrecnega sklicevanja na zakonodajni postopek, zaradi česar je bil izpodbijani sklep **lahko sprejet v okviru nezakonodajnega postopka** in je zato nezakonodajni akt.

Sodišče je v istem okviru presodilo, da člen 78(3) PDEU institucijam Unije omogoča **sprejetje vseh začasnih ukrepov, potrebnih za učinkovit in hiter odziv na izredne razmere zaradi nenadnega prihoda razseljenih oseb**. Ti ukrepi lahko tudi odstopajo od zakonodajnih aktov, če so zlasti omejeni glede stvarnega in časovnega področja uporabe ter ni niti njihov namen niti njihov učinek stalna nadomestitev ali sprememba takih aktov, kar je v obravnavanem primeru izpolnjeno.

¹ Sklep Sveta (EU) 2015/1601 z dne 22. septembra 2015 o uvedbi začasnih ukrepov na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije (UL 2015, L 248, str. 80).

² Finska se je glasovanja vzdržala, preostale države članice pa so glasovale za sprejetje sklepa.

³ Redni zakonodajni postopek ali posebni zakonodajni postopek iz člena 289 PDEU.

Sodišče pojasnjuje tudi, da **za sprejetje izpodbijanega akta**, ker je nezakonodajni akt, **niso veljale zahteve v zvezi z udeležbo nacionalnih parlamentov ter javnostjo posvetovanj in glasovanja v Svetu** (te zahteve veljajo le za zakonodajne akte).

Sodišče dalje poudarja, da je časovno področje uporabe izpodbijanega sklepa (in sicer od 25. septembra 2015 do 26. septembra 2017) natančno opredeljeno, zaradi česar njegove začasnosti ni mogoče prerehati.

Sodišče je poleg tega presodilo, da **sklepi Evropskega sveta z dne 25. in 26. junija 2015**, v skladu s katerimi se morajo države članice „soglasno“ dogovoriti o porazdelitvi oseb, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, pri tem pa morajo biti „upoštevane specifične razmere držav članic“, **niso mogli biti ovira za sprejetje izpodbijanega sklepa**. Ti sklepi se namreč nanašajo na drug načrt premestitve, katerega namen je kot odziv na prihod migrantov, ki je bil ugotovljen v prvih šestih mesecih leta 2015, med države članice porazdeliti 40.000 oseb. Ta načrt je predmet Sklepa 2015/1523⁴, ne pa obravnavanega izpodbijanega sklepa. Sodišče dodaja, da Evropski svet v nobenem primeru ne more spremeniti pravil glasovanja, določenih s Pogodbama.

Sodišče ugotavlja tudi, da je bil **Parlament**, čeprav so bile v prvotni predlog Komisije vnesene bistvene spremembe, zlasti spremembe, katerih namen je bil upoštevanje zahteve Madžarske, da ni uvrščena na seznam držav članic upravičenk do mehanizma premestitev,⁵ in s katerimi je bila ta država opredeljena kot država članica premestitve, **o teh spremembah ustrezno obveščen pred sprejetjem svoje resolucije z dne 17. septembra 2015**, kar mu je omogočalo, da jih v tej resoluciji upošteva. Sodišče v zvezi s tem poudarja, da preostale spremembe, vnesene po tem datumu, niso posegale v bistvo predloga Komisije.

Sodišče je poleg tega presodilo, da **Svet ni bil zavezan izpodbijani sklep sprejeti soglasno**, čeprav se je moral, da je lahko sprejel zgoraj navedene spremembe, oddaljiti od prvotnega predloga Komisije. Sodišče namreč ugotavlja, da je Komisija spremenjeni predlog odobrila prek dveh svojih članov, ki sta za to imela pooblastilo kolegija.

Sodišče prav tako ugotavlja, da mehanizem premestitev, določen z izpodbijanim sklepom, **ni ukrep, ki bi bil očitno neprimeren za prispevanje k uresničevanju cilja tega sklepa**, to je pomagati Grčiji in Italiji pri obvladovanju posledic migracijske krize iz leta 2015.

Sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da veljavnosti sklepa ni mogoče izpodbijati na podlagi retrospektivnih presoj njegove stopnje učinkovitosti. Če mora namreč zakonodajalec Unije presojati prihodnje učinke novega predpisa, je mogoče njegovo presojo izpodbiti le, če je očitno napačna glede na elemente, s katerimi je ta zakonodajalec razpolagal ob sprejetju tega predpisa. V obravnavanem primeru pa ni tako, saj je Svet opravil objektivno analizo učinkov ukrepa na zadevne izredne razmere na podlagi podrobne preučitve statističnih podatkov, ki so bili tedaj na voljo.

Sodišče v tem okviru med drugim ugotavlja, da je mogoče majhno število premestitev, opravljenih do zdaj na podlagi izpodbijanega sklepa, pojasniti s sklopom elementov, ki jih Svet ob sprejetju tega sklepa ni mogel predvideti, **med katerimi je zlasti nesodelovanje nekaterih držav članic**.

Sodišče nazadnje ugotavlja, da Svet s tem, da je menil, da **cilja, ki se uresničuje z izpodbijanim sklepom, ni mogoče doseči z manj omejujočimi ukrepi**, ni storil očitne napake pri presoji. **Sodišče je tako presodilo, da Svet s tem, da je menil, da naj mehanizem, določen s Sklepom 2015/1523, s katerim se je že nameravalo na prostovoljni osnovi premestiti 40.000 oseb, ne bi zadostoval za obvladovanje prihoda do tedaj največjega števila migrantov, do katerega je prišlo julija in avgusta 2015, ni prekoračil svojega širokega polja proste presoje**.

⁴ Sklep Sveta z dne 14. septembra 2015 o uvedbi začasnih ukrepov na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije (UL 2015, L 239, str. 146).

⁵ Madžarska priznava, da je svojo uvrstitev med države članice upravičenk do mehanizma premestitev zavrnila, da je ne bi bilo mogoče šteti za državo članico, odgovorno za obravnavo prošenj za azil, ki bi morale biti vložene v državi članici, prek katere so migranti dejansko vstopili na ozemlje Unije.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

Posnetki razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 22964106.